

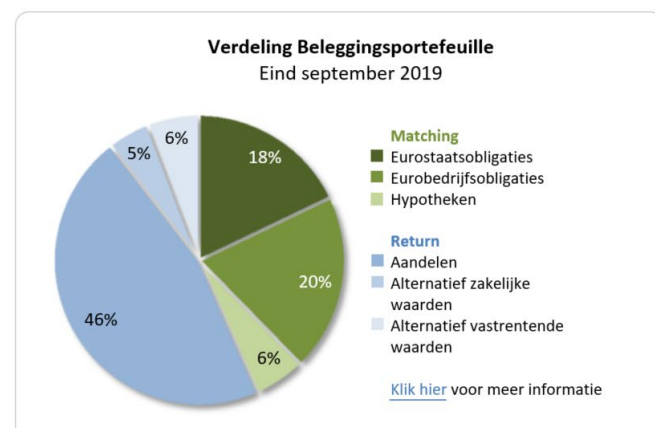
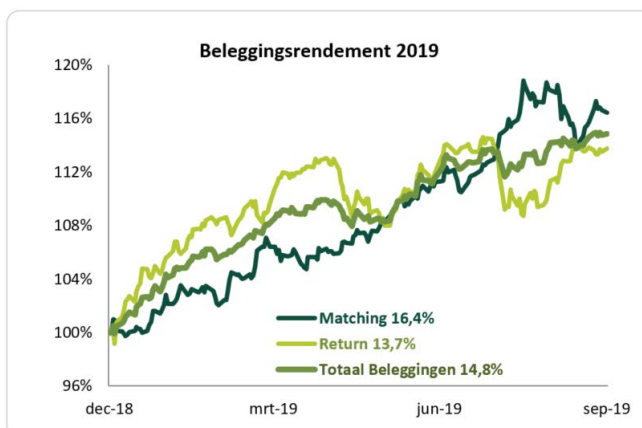
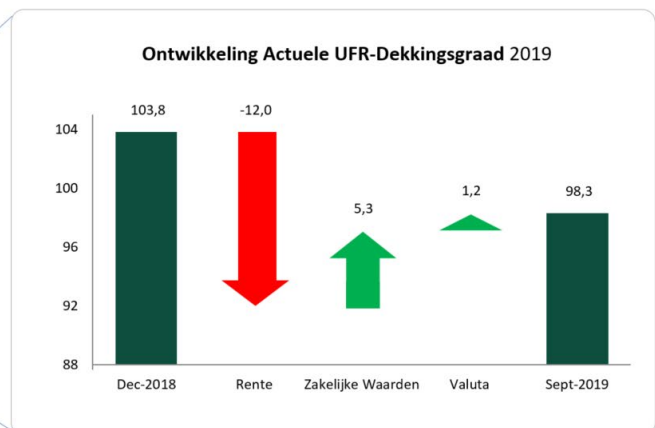
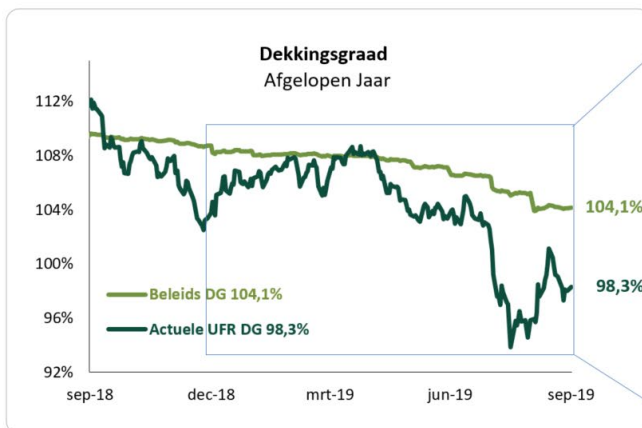
Hoofdpunten:

- *Beleidsdekkingsgraad 30 september: 104,1% (4,6% daling tegenover eind 2018)*
- *Actuele UFR-dekkingsgraad 30 september 2019: 98,3% (5,5% daling tegenover eind 2018)*
- *Rendement beleggingen sinds eind 2018: 14,8% (stijging van 3,2% in het derde kwartaal van 2019)*
- *Belegd vermogen 30 september 2019: € 29,6 miljard*

Ruud Degenhardt, voorzitter bestuur Pensioenfonds PGB: “We hebben helaas een slecht derde kwartaal achter de rug, net als andere pensioenfondsen. Dat kwam niet door het rendement. Dat was over de eerste 9 maanden 14,8%. We zijn flink geraakt door de scherpe rentedaling in augustus. De gevolgen van de nieuwe rekenregels vanaf 2020 komen daar nog bovenop. Daardoor is de kans op het verlagen van pensioenen groter geworden. De ontwikkelingen van de afgelopen maanden zijn niet alleen een grote tegenvaller voor onze deelnemers, maar ook voor miljoenen andere mensen die pensioen ontvangen of opbouwen. We zijn blij dat minister Wouter Koolmees van sociale zaken bereid is om met de sector te kijken naar een oplossing. Dat is gerechtvaardigd door de bijzondere omstandigheden van dit moment en de zeer negatieve gevolgen voor het vertrouwen in ons pensioenstelsel en het draagvlak voor de vernieuwing ervan.”

Overzicht Financiële Positie en Beleggingsrendement

Bekijk de bijlage op pagina 4 voor een toelichting op de belangrijkste begrippen.

Toelichting Financiële Positie en Beleggingsrendement

Financiële Positie

De actuele UFR-dekkingsgraad daalde in het derde kwartaal van 103,3% naar 98,3%. De beleidsdekkingsgraad daalde in deze periode van 107,1% naar 104,1%. Het rendement op de beleggingen steeg met 3,2%, ondanks de onrust rondom de handelsoorlog tussen de Verenigde Staten en China.

In het derde kwartaal daalde de rente fors, door het beleid van de centrale banken en de handelsoorlog. Door de lagere rente stijgen de verplichtingen en is er meer vermogen nodig om de pensioenen nu en in de toekomst te kunnen uitbetalen. Dit resulteerde in een minder goede financiële situatie, die zowel in de beleidsdekkingsgraad als de actuele UFR-dekkingsgraad terug te zien is. Deze dekkingsgraden zijn maatstaven voor eventuele indexatie of korting (een verhoging of verlaging van uw pensioen). Jaarlijks wordt getoetst of hiervan sprake is. De kans op een verlaging van de pensioenen in 2020 is in het derde kwartaal toegenomen. Of de pensioenen in 2020 moeten worden verlaagd, hangt af van onze financiële situatie op 31 december 2019.

Beleggingsrendement

Het rendement van de beleggingen is 14,8% sinds eind 2018. De beleggingen ter afdekking van het renterisico (Matching) hebben sinds eind 2018 een rendement van 16,4%. In het derde kwartaal steeg het rendement van Matching als gevolg van de lagere rente. Zakelijke waarden (Return), zoals aandelen, hebben sinds eind 2018 een rendement van 13,7%.

Verdeling Beleggingen

De waarde van de pensioenverplichtingen gaat als gevolg van rentebewegingen omhoog of omlaag. Het gevolg van deze beweging voor onze financiële positie wordt per 30 september voor 26% opgevangen (renteafdekking) via beleggingen in de Matching Portefeuille (onder andere bestaande uit eurostaatsobligaties). Het doel van de Return Portefeuille (onder andere bestaande uit aandelen) is het creëren van extra rendement, om de pensioenen te kunnen verhogen. De waarde van de totale beleggingen is € 29,6 miljard. Sinds 2018 koopt Pensioenfonds PGB aandelenopties. Deze opties beschermen het pensioenfonds tegen grote koersdalingen op de aandelenmarkten. De dekkingsgraad daalt hierdoor minder hard wanneer de waarde van aandelen daalt.

Beleggingsrendementen Beschikbare Premiereregelingen

Een deel van de deelnemers heeft een pensioenkapitaal via een beschikbare premiereregeling. De details zijn afhankelijk van de pensioenregeling. Bij iedere leeftijdscategorie is een passende beleggingsportefeuille opgesteld. Daarbij beleggen jongere deelnemers een groter deel van hun kapitaal in de Return Portefeuille (RP). Hiermee wordt iets meer risico genomen. Oudere deelnemers beleggen meer in de portefeuille met minder risico (Matching Portefeuille), zodat hun pensioenkapitaal beter is beschermd tegen rentebewegingen en dalingen van de aandelenkoersen.

Resultaat per cohort	Gewicht		Rendement	
	MP	RP	Q3 2019	2019
Leeftijd t/m 37	15%	85%	2,2%	14,1%
Leeftijd 38-47	25%	75%	2,6%	14,4%
Leeftijd 48-57	35%	65%	3,0%	14,7%
Leeftijd 58-68	45%	55%	3,4%	15,0%

Pensioenverplichtingen

Verplichtingen (UFR): De waarde van de verplichtingen steeg sinds eind 2018 van € 27,0 miljard naar € 30,1 miljard. De rekenrente van De Nederlandsche Bank daalde sinds eind 2018 van 1,4% naar 0,4% per 30 september.

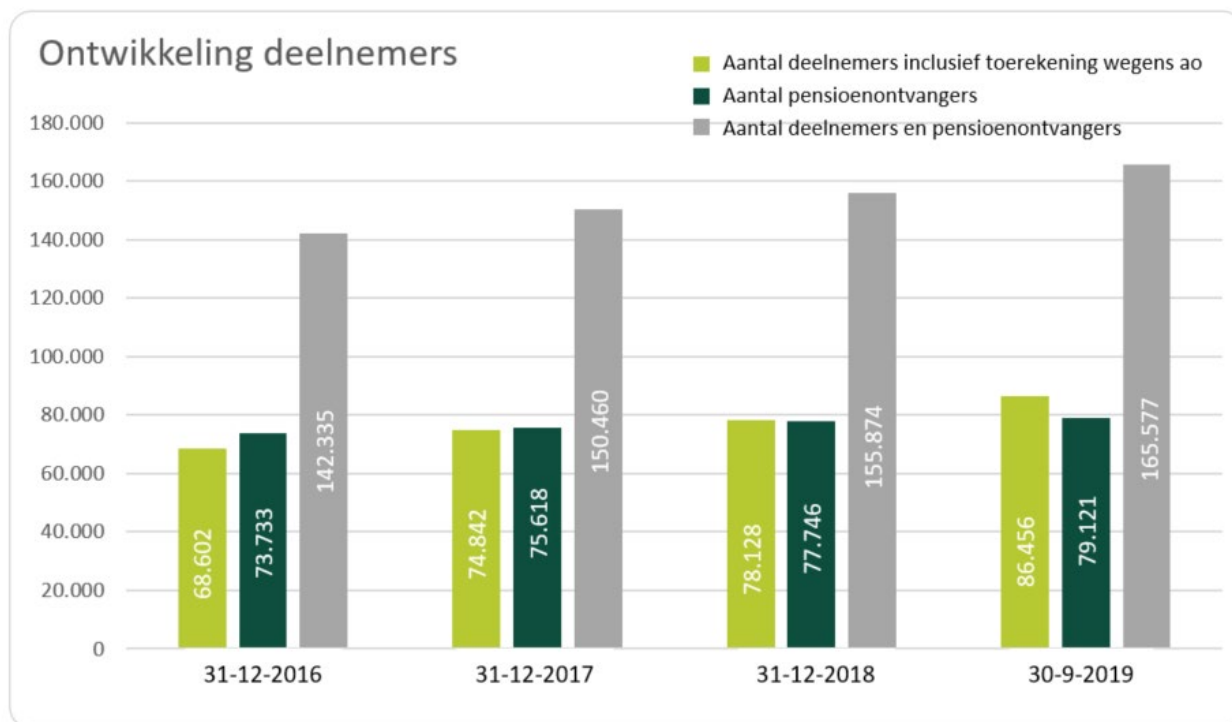
Ontwikkelingen bij Pensioenfonds PGB

- [Financiële situatie in september iets verbeterd na slechte augustusmaand](#)
- [Vooruitzicht premie verslechterd door renteontwikkeling](#)
- [HR-workshop pensioen in oktober en november](#)
- [Digitaal communiceren? Kies zelf wanneer wel en wanneer niet!](#)
- [Pensioenakkoord en AOW: veelgestelde vragen](#)
- [Kans op korten: veelgestelde vragen](#)
- [Resultaten engagementactiviteiten Q2-2019](#)
- [Bestuurslid Freek Busweiler \(69\) overleden](#)

Ontwikkeling deelnemers

Het aantal deelnemers dat pensioen opbouwt bij Pensioenfonds PGB - inclusief toerekening wegens arbeidsongeschiktheid - stijgt in de eerste drie kwartalen met 8.105 van 78.128 naar 86.456. Het aantal deelnemers dat pensioen krijgt, stijgt in de eerste drie kwartalen van 77.746 naar 79.121. In totaal waren er aan het eind van het derde kwartaal 165.577 deelnemers die pensioen opbouwen of pensioen krijgen.

Tabel 2: ontwikkeling deelnemerskring (30 september 2019)

Het totale aantal deelnemers - inclusief deelnemers die na vertrek hun pensioen hebben laten staan bij Pensioenfonds PGB ('slapers') - kwam eind september 2019 uit op circa 324.000.

Bijlage

Toelichting belangrijkste begrippen

Matching (Portefeuille)

Beleggingen die afhankelijk zijn van met name rentebewegingen, zoals bijvoorbeeld Eurostaatsobligaties. De Nederlandse overheid geeft leningen uit en die worden gefinancierd door bijvoorbeeld Pensioenfonds PGB. Het risico op deze beleggingen is beperkt, want het is gebruikelijk dat overheden de leningen terugbetalen. Pensioenfonds PGB belegt met name in obligaties van de Nederlandse en Duitse overheden. Al deze beleggingen zijn in euro's.

Return (Portefeuille)

Deze beleggingen moeten zorgen voor extra rendement. Deze categorie bestaat met uit aandelen (wereldwijd), alternatief zakelijke waarden (met name vastgoed en infrastructuur) en alternatief vastrentende waarden (met name obligaties van opkomende landen). Deze beleggingen zijn in euro's, Amerikaanse dollars en het Britse pond.

Rente

De waarde van de pensioenverplichtingen en de Matching Portefeuille verandert bij een rentebeweging. Doorgaans heeft een rentestijging een positieve invloed op de dekkingsgraad, ook al daalt hierdoor de waarde van de Matching Portefeuille. Bij een rentedaling werkt het omgekeerd.

Zakelijke waarden

Dit zijn aandelen en alternatief zakelijke waarden, die onderdeel zijn van de Return Portefeuille.

Valuta

Een deel van de Return Portefeuille is belegd in vreemde valuta (alles wat niet in euro's is belegd). De waarde van deze vreemde valuta kan omhoog of omlaag gaan. Dit risico is deels afgedekt. Het deel dat niet is afgedekt kan leiden tot een positief of negatief resultaat.

Disclaimer

De cijfers in dit kwartaalbericht zijn voorlopige cijfers, deels gebaseerd op schattingen, en niet gecontroleerd door de certificerende accountant en externe actuaaris.